

Folketingets Social- og Indenrigsudvalg

Holmens Kanal 22
1060 København K
Telefon 72 28 24 00

Sagsnr.
2020 - 12439

Doknr.
357457

Dato
11-01-2021

Folketingets Social- og Indenrigsudvalg har d. 11. december 2020 stillet følgende spørgsmål nr. 161 (alm. del) til social- og indenrigsministeren, som hermed besvares.

Spørgsmål nr. 161:

”Vil ministeren redegøre for, hvilke krav der stilles til kommunerne om at afdække et barns eksisterende netværk inden en evt. tvangsfjernelse? Mener ministeren i den forbindelse, at kravene er tilstrækkelige, og at de bliver overholdt? Spørgsmålet stilles i forlængelse af SOU-møde den 10. december 2020.”

Svar:

Forud for, at kommunen indstiller til, at et barn eller en ung anbringes uden for hjemmet, skal der udarbejdes med børnefaglig undersøgelse efter § 50 i lov om social service. Den børnefaglige undersøgelse skal anlægge en helhedsbetragtning og omfatte barnets eller den unges:

- udvikling og adfærd,
- familieforhold,
- skoleforhold,
- sundhedsforhold,
- fritidsforhold og venskaber og
- andre relevante forhold.

I forbindelse med undersøgelsen skal kommunalbestyrelsen afdække ressourcer og problemer hos barnet, familien og netværket.

Det lægges til grund, at det er krav til denne afdækning af barnet eller den unges netværk, der spørges til.

I den forbindelse er det særligt den børnefaglige undersøgelses dele om hhv. familieforhold, skoleforhold, fritidsforhold og venskaber der er centralt, da det samlet udgør barnet eller den unges eksisterende netværk.

Ved familieforhold forstås herunder familiens og netværkets sammensætning, sociale og økonomiske forhold, forældrenes omsorgsevne og eventuelle problemer med misbrug eller helbred m.v. Dette er nødvendigt for at forstå barnets behov for støtte og for at få afdækket de ressourcer, der kan indgå i støtten til barnet. Denne viden er nødvendig for at kunne tilrettelægge den bedste indsats for barnet eller den unge, hvor ressourcerne i familien eller netværket kan bidrage til at undgå en mere indgribende foranstaltning. Det er også centralt at få afdækket barnets eller den unges relationer til søskende, forældre uden del i forældremyndigheden, bedsteforældre og andre perso-

ner fra netværket, bl.a. med henblik på at hjælpe barnet eller den unge til at bevare vigtige relationer under en eventuel anbringelse uden for hjemmet.

Barnets skolegang er meget central. For det første spiller skolegangen en stor rolle for barnets eller den unges sociale liv her og nu. Skolegangen fylder således en stor del af barnets eller den unges hverdag. For det andet spiller skolen en vigtig rolle for barnets og den unges senere mulighed for at få et godt liv og bl.a. klare sig på arbejdsmarkedet. Det er derfor vigtigt at fokusere på, hvordan man kan støtte børn og unges skolegang. Navnlig hvis det kommer på tale at anbringe barnet uden for hjemmet, er det vigtigt, at man fastholder fokus på sammenhæng i uddannelses- og skoleforløbet. Undersøgelsen skal derfor afdække barnets skoleforhold, herunder hvordan barnet fungerer både fagligt og socialt, således at en eventuel foranstaltning kan tilrettelægges, så der tages højde for barnets eller den unges skoleforhold.

Fritidsforhold og venskaber kan være en del af problemet, idet vanskeligheder på disse områder kan bidrage til isolation og ensomhed. Omvendt kan de også være en del af løsningen når de kan bidrage til at bryde uheldige adfærdsmønstre, give nyttige netværk og give adgang til andre rollemodeller end dem, der findes i familien. Undersøgelsen skal derfor afdække barnets eller den unges aktuelle fritidsforhold og venskaber. I den forbindelse bør det overvejes, hvordan det kan gavne barnets eller den unges udvikling, hvis man i indsatsen fokuserer på at styrke fritidsforhold og venskaber.

Det har stor betydning, at kommunen foretager en tilstrækkelig grundig undersøgelse af barnets eller den unges og familiens forhold. Det skal så tidligt som muligt afdækkes, om der er forhold, der bør resultere i iværksættelse af hjælpeforanstaltninger – herunder også en eventuel anbringelse uden for hjemmet. I den forbindelse er det vigtigt at afdække hvad barnet eller den unge har af netværk. Netværket kan nemlig også udgøre en støtte under anbringelsen og bidrage til en positiv udvikling. Derfor skal kommunen også efter § 47 i lov om social service overveje, hvordan der kan ske en systematisk inddragelse af familie og netværk under den sociale indsats.

Da kommunerne i forbindelse med den børnefaglige undersøgelse er forpligtet til at anlægge en helhedsbetragtning af bl.a. barnet eller den unges netværk med afdækning af ressourcer hos barnet, familien og netværket, vurderer kommunen, hvornår afdækning er tilstrækkelig, på baggrund af den konkrete sag og det konkrete barns eller ungs individuelle situation.

Jeg mener, at de eksisterende krav til inddragelsen af familie og netværk er fornuftige. Men der lyttes ikke godt nok til børnene i dag og det er helt centralt, at vi får deres stemme tydeligere frem i deres egen sag.

Derfor mener jeg grundlæggende, at vi generelt skal løfte samfundets indsats for udsatte børn og unge og sætte tidligere ind. Dette vil regeringen gøre med udspillet ”Børnene Først”, der skal forbedre hele anbringelsesområdet, så barnet eller den unge altid er i centrum i deres egen sag.

Med venlig hilsen

Astrid Krag